

Cartea zilei pentru studenții-absolvenți

Cum se face o teză de licență?

În contextul recomandărilor privind elaborarea/scrierea tezelor de licență considerăm necesar să aducem la cunoștința studenților-absolvenți și colegilor lor de la anii inferiori că de subiectul dat a fost preocupat în mod deosebit și pedagogul, scriitorul, filozoful, criticul literar și romancierul italian Umberto Eco, care a scris o carte pe această temă: „COME SI FA UN TESI DI LAUREA” – „CUM SE FACE O TEZĂ DE LICENȚĂ” (1997).

Tradusă la Editura Pontica, Constanța, de George Popescu (2000), cartea este un îndrumar despre cum se scrie o lucrare științifică riguroasă: alegerea subiectului, a tipului de teză, selecția și ordonarea bibliografiei, regulile de redactare și de citare. Foarte importante și utile sunt exemplificările, autorul oferă chiar mostre de fișe bibliografice și de lectură. Lucrarea are la bază următoarea structură: Ce este o teză de licență și la ce folosește? Monografie sau analiză de ansamblu? Teză istorică sau teoretică? Subiecte vechi sau contemporane? Cum se transformă un subiect de actualitate în temă științifică? Autorul a dorit să demonstreze că a elabora o teză e ca un joc: aveți toate piesele, trebuie doar să le puneți la locul lor. Important este să faceți lucrurile cu plăcere. Iar dacă ați ales un subiect care vă interesează și ați decis să-i dedicați cu adevărat perioada pe care v-ați stabilit-o, vă veți da seama că teza poate fi trăită ca... un joc, un pariu sau ca o vânătoare de comori.

Gestul lui Eco e oarecum neașteptat și ar trebui poate să dea de gândit. În fond, nu era datoria unui nume atât de ilustru să pună la punct probleme tehnice, de redactare și bibliografie. Faptul că Eco anticipează asemenea întrebări și construiește din răspunsuri o carte atât de binevenită, sugerează, pe de o parte, că asemenea probleme sunt importante, pe de altă parte, că orgoliile nu au ce căuta în această meserie.

Pornind de la faptul că, de regulă, studenții nu dispun de abilități de redactare profesionistă a unei lucrări de cercetare, Eco vine în întâmpinarea acestei probleme. El spulberă prejudecata că asemenea amănunte sunt derizorii. Se simte în tonul profesorului și un fel de exasperare: studenții nu sunt tocmai riguroși și multe teze de licență prost redactate vor fi stat în spatele inițiativei sale. Cu toate astea, autorul nu cade în didacticism, sfaturile sunt date într-o atmosferă relaxată.

În subcapitolul *Cui îi vorbesc?*, dincolo de intenția pedagogică, găsim un fel de cheie de înțelegere a stilului simplu și precis care face atât de plăcute volumele teoretice ale lui Umberto Eco însuși. Ambiguitatea și ermetismul unei întregi categorii de studii actuale sunt puse la colț în câteva fraze care aparent se adresează doar studentului candidat la licență: „Se consideră că un text divulgator, în care lucrurile sunt explicate astfel încât cu toții să le înțeleagă, ar cere mai puțină abilitate decât o comunicare științifică specializată care poate să se exprime în întregime prin formule comprehensibile câtorva privilegiați. Dacă îi citiți pe marii oameni de știință sau pe marii critici, veți vedea că, în afara unor mici excepții, sunt mereu foarte limpezi și nu le e rușine să explice bine lucrurile.”

Iar subcapitolul *Cum se vorbește?* ar trebui poate afișat pe holurile Facultății de Litere sau cel puțin în fața biroului oricărui student care vrea să se

maturizeze stilistic. Sfaturile lui Eco sunt de un real folos: „Nu sunteți Proust. Nu faceți fraze lungi”, „Scrieți tot ceea ce vă trece prin cap, dar numai la prima redactare”, „Nu folosiți punctele de suspensie, exclamațiile, nu explicați ironiile” sau „Definiți totdeauna un termen atunci când îl introduceți pentru prima oară. Dacă nu știți să-l definiți, evitați-l. Dacă este unul din termenii principali ai tezei voastre și nu reușiți să-l definiți, lăsați totul baltă. Ați greșit teza (ori meseria)”.

Concluzionând, cartea ar vrea să le sugereze studenților cel puțin două lucruri: se poate face o teză demnă; se poate folosi prilejul tezei (chiar dacă restul perioadei universitare a fost dezolant ori frustrant) pentru a recupera sensul pozitiv și progresiv al studiului, înțeles nu ca o colecție de noțiuni, ci ca o elaborare critică a unei experiențe, ca achiziție a unei capacități (bună pentru viața viitoare) de a identifica problemele, a le aborda cu metodă, a le expune potrivit unor anumite tehnici de comunicare.

Tipul de teză la care se referă Umberto Eco se elaborează în facultățile umaniste, dat fiind că experiența sa se referă la facultățile de litere și filozofie. Criteriile date ca sfat sunt valabile pentru tezele de științe politice, pedagogice, drept, dar modelul ar trebui să funcționeze și pentru arhitectură, economie, comerț și alte facultăți științifice.

Să fie limpede: această carte nu ține să vă spună ce anume să puneți în teză. Acea rămâne afacerea voastră. Cartea vă va spune: ce se înțelege prin teză de licență; cum să alegeți subiectul și să organizați timpii de lucru; cum să conduceți o cercetare bibliografică; cum să organizați materialul pe care îl reparați, cum să dispuneți fizic de materialul elaborat. Partea cea mai precisă este tocmai aceasta din urmă, care poate părea mai puțin importantă: fiindcă este unica pentru care există reguli oarecum exacte.

Bineînțeles că urmarea îndeaproape a sugestiilor profesorului italian nu garantează o teză strălucitoare. Această carte ar putea însă servi studentului ca îndrumar în munca asupra scrierii tezei. Varianta electronică a lucrării poate fi găsită pe: <http://ebookbrowse.com/umberto-eco-cum-se-face-o-teza-de-licenta-doc-d139635234>.

Tuturor celor interesați le dorim lectură plăcută și mult succes la scrierea și susținerea tezelor!